

IZBA ARCHITEKTÓW
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
MAŁOPOLSKA OKRĘGOWA IZBA ARCHITEKTÓW RP
OKRĘGOWA RADA IZBY

Kraków, 11.12.2023 r.

Opinia nr ZR 270
Zespołu Rzeczoznawców
przy Radzie Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

Treść pytania:

Proszę o opinię/podanie wytycznych: szerokości biegu, ilości schodów w jednym biegu, a w szczególności wysokości stopnia, głębokości stopnia, wielkości spoczników dla schodów zewnętrznych niezadaszonych prowadzących na poddasze użytkowe w budynku mieszkalnym jednorodzinny.

Podstawa prawna:

Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. 2022.1225 z dnia 9.06.2022 r.) [WT]

§ 66. W celu zapewnienia dostępu do pomieszczeń położonych na różnych poziomach należy stosować schody stałe, a w zależności od przeznaczenia budynku – również pochylnie odpowiadające warunkom określonym w rozporządzeniu.

§ 68. 1. Graniczne wymiary schodów stałych w budynkach o różnym przeznaczeniu określa tabela:

Przeznaczenie budynków	Minimalna szerokość użytkowa (m)		Maksymalna wysokość stopni (m)
	biegu	spocznika	
1	2	3	4
Budynki mieszkalne jednorodzinne i w zabudowie zagrodowej oraz mieszkania dwupoziomowe	0,8	0,8	0,19
Budynki mieszkalne wielorodzinne, budynki zamieszkania zbiorowego*) oraz budynki użyteczności publicznej*), z wyłączeniem budynków zakładów opieki zdrowotnej ⁵⁾ , a także budynki produkcyjne*), magazynowo-składowe oraz usługowe, w których zatrudnia się ponad 10 osób	1,2	1,5	0,175
Przedszkola i żłobki	1,2	1,3	0,15
Budynki opieki zdrowotnej*)	1,4	1,5	0,15
Garáže wbudowane i wolno stojące (wielostanowiskowe) oraz budynki usługowe, w których zatrudnia się do 10 osób	0,9	0,9	0,19
We wszystkich budynkach niezależnie od ich przeznaczenia schody do kondygnacji podziemnej, pomieszczeń technicznych i poddaszy nieużytkowych	0,8	0,8	0,2

*) W przypadku tych budynków szerokość użytkową biegu schodowego i spocznika należy przyjmować z uwzględnieniem wymagań określonych w ust. 2.

2. W budynkach użyteczności publicznej oraz budynkach produkcyjnych łączną szerokość użytkową biegów oraz łączną szerokość użytkową spoczników w klatkach schodowych, stanowiących drogę ewakuacyjną, należy obliczać proporcjonalnie do liczby osób mogących przebywać równocześnie na kondygnacji, na której przewiduje się obecność największej ich liczby, przyjmując co najmniej 0,6 m szerokości na 100 osób, lecz nie mniej niż określono to w ust. 1.

3. Szerokość użytkowa schodów zewnętrznych do budynku powinna wynosić co najmniej 1,2 m, przy czym nie może być mniejsza niż szerokość użytkowa biegu schodowego w budynku, przyjęta zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 1 i 2.

§ 69.

3. Liczba stopni w jednym biegu schodów zewnętrznych nie powinna wynosić więcej niż 10.

4. Szerokość stopni stałych schodów wewnętrznych powinna wynikać z warunku określonego wzorem: $2h + s = 0,6$ do 0,65 m, gdzie h oznacza wysokość stopnia, s – jego szerokość.

5. Szerokość stopni schodów zewnętrznych przy głównych wejściach do budynku powinna wynosić w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych i budynkach użyteczności publicznej co najmniej 0,35 m.

§ 293.

4. Skrzydła drzwiowe i okienne oraz kraty, okiennice lub inne osłony, w pozycji otwartej lub zamkniętej, nie mogą zawęźać szerokości użytkowej chodnika usytuowanego bezpośrednio przy ścianie zewnętrznej budynku, w której się znajdują.

5. Wymaganie określone w ust. 4 dotyczy także zewnętrznych schodów i pochylni.

§ 296. 1. Schody zewnętrzne i wewnętrzne, służące do pokonania wysokości przekraczającej 0,5 m, powinny być zaopatrzone w balustrady lub inne zabezpieczenia od strony przestrzeni otwartej.

2. W budynku mieszkalnym jednorodzinny, zagrodowym i rekreacji indywidualnej warunek określony w ust. 1 uważa się za spełniony również wówczas, gdy schody i pochylnie o wysokości do 1 m, niemające balustrad, są obustronnie szersze w stosunku do drzwi lub innego przejścia, do którego prowadzą, co najmniej po 0,5 m.

§ 298.

5. Poręcze przy schodach zewnętrznych i pochylniach, przed ich początkiem i za końcem, należy przedłużyć o 0,3 m oraz zakończyć w sposób zapewniający bezpieczne użytkowanie

Opinia Zespołu Rzeczoznawców:

Należy zauważyć, że regulacje WT nie opisują wszystkich cech i parametrów schodów zewnętrznych, które muszą być spełnione i którymi związany jest projektant. Ten wymieniony tu zbiór przepisów w żaden sposób nie może zastąpić właściwego przygotowania zawodowego do wykonywania samodzielnej funkcji w budownictwie zawierającego się w pojęciu „zasady wiedzy technicznej”. Prostą analogię można zauważyć przy posługiwaniu się słownikiem języka obcego. Jest to narzędzie, które może być przydatne, ale absolutnie niewystarczające do poznania tego języka.

W przypadku „schodów zewnętrznych niezadaszonych prowadzących na poddasze użytkowe w budynku mieszkalnym jednorodzinny”, których dotyczy pytanie, obowiązujące przepisy stanowią, że maksymalna liczba stopni w biegu to 10, natomiast minimalna szerokość użytkowa schodów do budynku wynosi 1,2 m. O ile pierwszy z tych przepisów dotyczy wszystkich schodów zewnętrznych, to drugi dotyczy tylko schodów zewnętrznych do budynków – dla innych schodów zewnętrznych WT nie określają minimalnej szerokości użytkowej. Kolejnym przepisem mającym zastosowanie w omawianym przypadku jest § 298. 5. WT, który wymaga, aby poręcze takich schodów przedłużyć o 0,3m przed początkiem i za końcem schodów.

Minimalna szerokość stopni schodów zewnętrznych przy głównych wejściach do budynków mieszkalnych wielorodzinnych i budynków użyteczności publicznej została określona jako 0,35 m – nie dotyczy to jednak schodów znajdujących się przy nie-głównych wejściach do wymienionych typów budynków oraz przy wejściach do budynków o innej funkcji (w tym mieszkalnych jednorodzinnych). Parametry takie jak wysokość stopnia, głębokość stopnia, wielkość spoczników, których nie regulują przepisy techniczno-budowlane, projektant musi określić na podstawie wiedzy i doświadczenia, mając na uwadze funkcję obiektu, bezpieczeństwo i częstotliwość użytkowania schodów oraz inne uwarunkowania. Pomimo to że WT powołują wzór „ $2h + s = 0,6$ do 0,65 m” jedynie w stosunku do stopni wewnętrznych, to utrwalone od dawna zasady wiedzy technicznej wskazują, że jego zastosowanie stanowi gwarancję wygodnego i bezpiecznego użytkowania wszystkich schodów, w których stopień pokonuje się jednym, ludzkim krokiem. Graniczne wymiary stopni schodów stałych w budynkach określa § 68. 1. i 2 WT-

Przy ustalaniu szerokości schodów zewnętrznych prowadzących na poddasze użytkowe w budynku mieszkalnym jednorodzinny możemy mieć do czynienia z różnymi przypadkami:

-schody takie mogą stanowić jedyny dostęp do odrębnego lokalu mieszkalnego, mogą też być tylko dodatkowym udostępnieniem poddasza, do którego prowadzą schody zewnętrzne, ale w ramach jednego lokalu. W pierwszym przypadku schody należy uznać jako prowadzące „do budynku” a zatem powinny posiadać szerokość 1,2 m, w drugim przypadku wymóg zachowania min. szerokości użytkowej 1,2 m oraz liczby stopni w biegu nie większej niż 10 nie jest racjonalny.

Jako zasadę nadrzędną należy przyjąć zobowiązanie art. 5 Prawa budowlanego do zapewnienia bezpieczeństwa użytkowania i dostępności obiektów. Jeżeli przepisy techniczno-budowlane stoją z nią w danym przypadku w sprzeczności, to należy wystąpić o odstępstwo od nich. Bardzo łatwo jest bowiem udowodnić, że podana w przepisie wartość 1,2m jest większa niż bezpieczne minimum. Praktyka w zakresie sporządzania ekspertyz, przy adaptacji istniejących budynków do przepisów współczesnych, w zakresie omawianego tu parametru wskazuje, że zwykle około 80% wskazanej przez przepis szerokości zostaje uznane za wartość wystarczająca. Zawsze jednak jest to sprawa rozpatrywana indywidualnie.

(KD)

arch. **Wojciech Dobrzański**
Koordynator Zespołu Rzeczoznawców
przy Radzie Małopolskiej Okręgowej IARP

arch. **Marek Kaszyński**
Przewodniczący Rady
Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP

Niniejszy dokument nie stanowi oficjalnej wykładni przepisów prawa i nie może być stosowany jako podstawa prawna do rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach. Opinie i propozycje zawarte w stanowiskach Małopolskiej Okręgowej Izby Architektów RP należy traktować jako materiał pomocniczy